

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatvs De Sacramentis Et Censvris

Hurtado, Gaspar

Moretus, 1633

Dispvtatio IX. De integritate Confessionis Sacramentalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94788](#)

DISPUTATIO IX.

De integritate Confessionis Sacramentalis.

DIFFICULTAS I.

Vtrum omnia peccata mortalia sint necessariò explicanda.

CONVENIUNT Doctores, necessariam esse confessionem omnium mortalium, qua post Baptismum commissa sunt. Quod significatur in Concilio Lateranensi II. approbato ab Innocentio III. in cap. 21. quod est 12. in titulo de Pænitentia & remissionibus, & incipit, *Omnis virusque sexus; & in Decreto Eugenij IV. in Concilio Florentino post ultimam confessionem, & etiam significatur in Tridentino sess. 14. cap. 5. & can. 7. & eam confessionem esse necessariam Iure diuino, conuenient communiter Doctores: quod etiam indicatur in dictis Concilijs, imò in Tridentino exprimitur. Quod etiam constat, quia necessitas confessionis omnium mortalium deducitur ex eo, quòd Christus Ioannis 20. Apostoli. & eorum in Sacerdotio successoribus, contulit potestatem absoluendi & retinendi peccata, ex quo id dedit Tridentinum cap. illo 5. & nos deduximus Disputatione VII. Difficultate I. quòd maxime congruum fuit ita à Christo institui, quia sicut numquam vnum peccatum mortale remittitur sine alio, ita etiam maximè conueniens fuit, vt in hoc Sacramento, ad remissionem peccatorum instituto, non fiat absolutione directè & per sé, nisi ab omnibus mortalibus; ad solutionem autem per se & directam peccati, requista est confessio illius.*

Ita tamen Iure diuino est necessaria confessio integra omnium mortalium, vt non solum sit necessaria confessio præcepti diuini, seu quia præcepta est à Christo, sed etiam sit necessaria necessitate Sacramenti, seu ad valorem Sacramenti Pænitentia, vt significat Tridentinum, vbi supra: quia in primis cap. illo 5. utramque necessitatem significat, dum ait: *Ex institutione Sacrameti Pænitentie uniuersa Ecclesia semper intellexit, institutam etiam esse à Deo integrum peccatorum confessionem, & omnibus post Baptismum lapsis Iure diuino necessarium existere.* Vbi prioribus verbis significat, integrum peccatorum mortalium confessionem institutam esse à Christo partem essentialium Sacramenti Pænitentia, ac proinde esse necessariam ad valorem illius: & posterioribus verbis, nempe, *Et omnibus post Baptismum lapsis Iure diuino necessarium existere,* significat, etiam esse necessariam necessitate præcepti diuini. Et can. 7. clarius significat, illam esse necessariam ad valorem, dum ait, confessionem omnium mortalium esse Iure diuino necessariam ad remissionem peccatorum; quia nequit ad hanc esse necessaria, nisi sit valida. Hæc autem necessitas confessionis omnium mortalium, ad effectum remissionis peccatorum, & antecedenter ad valorem, probatur congruenter dicta congruentia,

quia scilicet vnum peccatum mortale non potest remitti sine alio.

Est autem duobus prædictis modis necessaria confessio omnium mortalium, non omnium materialiter seu physicè, id est omnium quæ commissa sunt, sed omnium formaliter seu moraliter, id est omnium quæ modo humano & commodo confiteri possunt, de quo postea.

Ex dictis deducimus, eum, qui confitetur tempore pro quo præcisè obliget præceptum diuinum, siue purum, vt in articulo mortis, siue etiam diuinum Ecclesiasticum annua confessionis, & non confitetur integrè omnia sua peccata mortalia, duplex peccatum mortale committere, alterum omissionis, contra præceptum diuinum positum affirmatiuum confitendi integrè, siue purè diuinum, siue etiam Ecclesiasticum; & alterum commissionis contra præceptum diuinum naturale negativum non inualidandi Sacramentum Confessionis: eum vero, qui confitetur tempore pro quo non obligatur, & non confitetur omnia mortalia, peccare tantum dicto posteriori peccato commissionis, & non priori omissionis.

DIFFICULTAS II.

Vtrum omnes species peccatorum sint necessariò confitenda.

Conveniunt Doctores, non esse necessarium, confiteri omnes species peccatorum physicè distinctas, nempe quod occiso facta sit gladio, aut quod facta sit veneno.

Est tamen difficultas, An sit necessarium confiteri omnes species peccatorum moraliter, seu in ratione peccati distinctas.

Caietanus tomo 1. Opusculorum, tract. 5. q. 3. *Caietanus.*
Nauarrus in cap. *Desideret, de Pænitentia, dist. 5. Nauarrus.*
Canus Relectione de Pænitentia, parte 5. 5. *Ad Canus.*
quartum argumentum, docent, non omnes species peccatorum moraliter distinctas esse necessariò confitendas, sed tantum illas, quæ ad sui curationem & remedium causant in Confessorio diuersum iudicium, vt quod occiso sit patris, aut sit Clerici; non vero reliquas, vt quod diuinatio fiat per aquam, aut quod fiat per ignem, quas existimant (quamvis formidole) specie morali differre, que eodem modo curanda sunt à Confessorio: illas autem species existimant Caietanus & Canus diuersum iudicium causare in ordine ad curationem, quæ communiter sunt nota medioriter doctis, non vero alias species subtiliores.

Sotus vero in 4. dist. 18. quæst. 2. art. 4. Suarez *Sotus.*
disp. 22. sect. 2. Vasquez quæst. 91. art. 1. dub. 1. *Suarez.*
Ægidius disputat. 7. dubio 2. & communiter Doctores docent, & meritò, omnes species peccatorum moraliter, seu in ratione peccati distinctas, esse necessariò confitendas. Quod absque dubio definitum cit in Tridentino sess. 14. cap. 5. & Trident. can. 7. dum absolute, nulla adhibita exceptione

Nec

nec limitatione, decernitur, omnes species peccatorum, & omnes circumstantias speciem mutantates esse confitendas. Quod etiam insinuat Tridentinum in ratione quam adducit, quia scilicet alias Sacerdos non poterit recte de criminum grauitate indicare, & pænitentiam, quam oportet, pro illis inponere; quia negari non potest, omnia peccata, quæ specie morali distinguuntur, siue eorum specifica distinctio sit communiter nota mediocriter doctis, siue non, sed tantum doctioribus, diuersum iudicium in ordine ad curationem & ad absolutionem causare in Confessario, quia à Confessario iudicantur moraliter species distinctæ, & pro eis, ut specie morali distinctæ, pænitentiam imponit, quamvis sèpè pro peccatis species morali distinctæ pænitentiam eiusdem rationis imponit, ut orationem, & aliquando æqualem.

Quod si diuinatio per aquam & per ignem non generant diuersum iudicium in ordine ad curationem sui, est, quia species morali non distinguuntur, quia vtraque dæmon tamquam Magister docens honoratur.

Ex dictis constat, omnes circumstantias speciem moralem mutantates esse necessariò confitendas, cum omnes species morales peccatorum sint necessariò confitenda. Quod etiam specialiter definit Tridentinum vbi supra.

DIFFICULTAS III.

Vtrum circumstantiae, quæ speciem peccati non mutant, illud tamen augent aut minuant intra eamdem speciem, sint necessariò confitenda.

Difficultas hæc tantum procedit de circumstantijs que cadunt supra peccatum mortale, & illud intra rationem mortalis augmentant minuant, quia certum est, circumstantiam, quæ de peccato, quod alias esset tantum veniale, facit quod sit mortale; & circumstantiam, quæ de peccato, quod alias esset mortale, facit quod tantum sit veniale, quamvis intra eamdem speciem peccati, esse necessariò confitendas.

Circa Difficultatem ergo conuenient communiter Doctores, circumstantias, quee intra rationem mortalis non aggrauant nec minuant grauitater & notabiliter, non esse necessariò confitendas, ut constat ex sensu & vnu fidelium: quod præterquam quod esset intolerabile & nimis durum, nullo sufficiente fundamento ostendi potest.

Est ergo difficultas de circumstantijs notabiliter aggrauantibus & notabiliter minuantibus intra rationem mortalis, & præcipue de notabiliter aggrauantibus.

Caetanus v. Confessio, conditione 15. Victoria de Confessione, num. 176. Canus Relectione de Pænitentia, p. 5. Catechismus Pij V. par. 2. cap. 5. n. 41. Dominicus Sotus in 4. d. 18. q. 2. art. 4. Petrus Sotus Lect. 9. de Confessione, Suarez disp. 22. sect. 3. Egidius disp. 7. dub. 2. docent, circumstantias notabiliter aggrauentes esse necessariò confitendas. Quod indicari videtur in can. Consideret, de Pœnit. d. 5. dum dicitur, confitendam esse circumstantiam temporis, loci, & ætatis, & vtrum necessitate fecerit, an voluntate, & quanta fuerit vis tentationis. Quod etiam supponi videtur in pluribus Canonibus antiquis pænitentialibus, à Gra-

tiano in fine Decreti relatis, dum in eis pro peccatis grauioribus intra eamdem speciem grauiores pænitentiæ assignantur.

Quod etiam ratione probatur Primo, quia si circumstantiae grauiter seu notabiliter aggrauantes non explicantur in confessione, non poterit Confessarius recte de grauitate criminum iudicare, & pænitentiam, quam oportet, pro illis imponere; quia grauitas peccatorum ratione earum circumstantiarum notabiliter crescit, & sunt digna pena notabiliter maiore. Quia ratione vitur Tridentinum Trid. self. 14. cap. 5. ad probandum, necessariū esse confiteri omnia mortalia, cuiuscumque speciei sint.

Secundò, quia circumstantiae mutant species intra genus mortalis, sunt necessariò confitendas; ergo etiam notabiliter aggrauantes intra eamdem speciem, quia ob has circumstantias peccata aliquando grauius fauient animam, & periculosiora sunt quam plura peccata, secundum speciem prouenientia ex circumstantijs mutantibus speciem. Quia ratione vitur Tridentinum vbi supra, ad probandum, etiam esse confitenda peccata occultissima & purè interna, quia scilicet hac aliquando grauius fauient animam, & periculosiora sunt peccatis manifestis & externis.

S. Thomas verd in 4. d. 16. q. 3. ar. 2. quæstiun. 5. Paludanus quæst. 3. ar. 3. Durandus q. 4. Dionyius q. 2. Albertus ar. 24. Bonaventura d. 17. quæst. vlt. 2. Richardus art. 3. quæst. 5. Almainus quæst. 1. ar. 2. Alverianus q. 4. de Confessione, Medina Cod. de Botan. Confess. quæst. de Circumstantijs cōfitemendis, Antoninus 3. p. tit. 14. c. 19. Silvester v. Confessio 1. q. 9. Nauarrus cap. 6. n. 6. Toletus lib. 3. c. 7. & Valquez Medina q. 91. ar. 1. dub. 2. docent, & merito, circumstantias notabiliter aggrauantes intra eamdem speciem, non esse necessariò confitendas, quia necessitas integratatis confessionis solùm est ex institutione, & ex iure Christi: sed non constat Christus instituisse confessionem earum circumstantiarum, vt necessariam ad valorem Sacramenti, nec eam præcepisse; ergo non est dicendum, necessarium esse illas confiteri. Consequentia patet, quia absque fundamento, & magno, non est admittenda necessitas confessionis tam dura & tam difficilis, & tam rigorosa, cum potuerit Christus Sacramentum confessionis instituere & præcipere instar iudicij nō adeo exacta & rigorosum, vt necessarium sit in eo de dictis circumstantijs iudicare, & eis attentis pænitentiam imponere; sed instar iudicij ita suavis, vt in eo sufficiat species & numerum mortalium confiteri, & eis attentis pænitentiam imponere. Quod autem non confiteri, Christum confessionem dictari circumstantiarum præcepisse, nec eam vt necessariam ad valorem instituisse, patet, quia id non constat ex Scriptura, nec ex traditione aliqua, nec ex Pâtribus, nec ex definitione aliqua Ecclesiæ. Imò Ecclesiæ Tridentino vbi supra ex Ioan. 20. vbi Christus Sacramentum confessionis instituit, solùm deduxit necessitatem confitendi species & numerum mortalium, & circumstantias speciem mutanties, nulla facta mentione circumstantiarum aggrauantium intra eamdem speciem: quo satis indicatur, Tridentinum non fuisse persuasum, necessarium esse ex ordinatione Christi illas confiteri, alias in re doctinali adeo graui diminutæ processuerit. Nec id conitat ex aliqua efficaci ratione, nec ex aliquo alio efficaci fundamento, vt patet statim, dum fundamentis aduersariorum satisfaciemus.

Et

Caietanus.
Victoria.
Canus.
Catech.
Do. Sotus.
Pet. Sotus.
Suarez.
Egidius.

Et ob hanc dictam rationem, idem dicendum est de circumstantijs grauiter seu notabiliter minuientibus seu alleuiantibus peccatum intra rationem mortalis, quod scilicet non sint necessariò confitenda, ut contra Dominicum Sotum docent communiter Doctores (etiam illi, qui quad circumstantias notabiliter aggrauantes nos aduersantur) & maiori ratione quam circumstantia notabiliter aggrauantes, quia confiteri circumstantias notabiliter minuentes, excusationem potius redolent, quam accusationem. Nihilominus, quamvis has circumstantias confiteri, excusationem redoleat, licitum est, in modo & laudabile, si id fiat ex fine explicandi perfectè & exactè veritatem.

In dicto ergo can. *Consideret, de Pœnitentia d. i. 5.* pro aduersarijs adducto, non continetur necessitas, nec præceptum confidendi circumstantias in eo affiguntur, quia in eo continentur plures, quae aut non aggrauant, aut saltem non aggrauant notabiliter, ut tempus, locus, & aetas: sed in eo tantum continetur consilium confidendi illas.

In illis vero antiquis Canonibus in fine Decretri habitis, assignantur grauiores pœnitentia pro grauioribus peccatis intra eadem speciem: ex hoc tamen non deducitur, tempore illo ex necessitate confitendas esse circumstantias notabiliter aggrauantes; quia etiam pro peccatis leuiter grauioribus assignantur grauiores pœnitentia, & tamen circumstantiae leuiter tantum aggrauantes non explicantur in confessione ex necessitate: assignantur ergo in illis grauiores pœnitentia pro peccatis grauioribus, etiam pro leuiter tantum grauioribus, quia tunc ob feruorem illius temporis regulariter explicabantur plures circumstantiae ex aggrauantibus, etiam leuiter tantum aggrauantibus: in modo nunc etiam a non paucis aliquando explicantur.

Ad primam autem rationem concedimus, quod etiam si, quando circumstantia notabiliter aggrauantes non explicantur, non possit Confessarius recte iudicare de grauitate accidentalis peccatorum ipsis superaddita, & proueniente ex eis circumstantijs, nec pœnitentiam ei correspondenter imponere; si tamen explicantur species & numerus mortalium, potest recte iudicare de grauitate specifica & numerica, & de accidentalis ratione, cuius peccata aliquando sunt mortalia; quod sufficit ut satisfiat institutioni & præcepto Christi confessio- nis, qui noluit amplius exigere, ut suauiter & non rigide procederet. Nec ratio Tridentini haberet locum in circumstantijs notabiliter aggrauantibus intra eamdem speciem, quia ea non probat, omnia mortalia cuiuscumque speciei esse necessariò confitenda, quia id deducit ex Ioan. 20. vbi Christus Sacramentum Pœnitentie instituit: sed, hoc supposito, dicta ratione tantum probat, omnia mortalia in specie & significatione esse necessariò confitenda, quando moraliter fieri potest; & non sufficere illa tantum in communione & in genere confiteri: quia si sic tantum confiterentur, non posset Confessarius recte iudicare de omnibus mortalibus, & pro eis pœnitentiam proportionatam imponere.

Et ad secundam concedimus, peccata mortalia aliquando ob circumstantias notabiliter aggrauantes intra eamdem speciem, grauius fauicere animum, & periculosa fieri, quam ob circumstantias speciem mutantes. Nihilominus Christus exigit harum confessionem, & non illarum, ut iam diximus: nec ratio Tridentini pro peccatis occul-

tis & internis, habet locum in illis; quia illis verbis, *Quæ nonnumquam animum gravius fauicant, & periculosa sunt*, non redditur ratio, ob quam peccata occulta & interna debeat confiteri, quia hoc deduxit ex eo quod sint mortalia, quod sunt talia; sed redditur ratio, ob quam non debeat videiri non esse necessariò confitenda ex eo quod sunt occulta aut interna, cum scilicet aliquando sint peccata, quam manifesta, & quam externa.

Ex dictis constat, quod quamvis Christus instituerit Sacramentum Pœnitentie instar iudicij, sed non adeò exacti & rigorosi, ut voluerit amplius esse confitendum necessariò, quam species & numerus peccatorum mortalium, nec Confessarius necessariò iudicare de alio quam de species & de numero eorum, nec necessariò pœnitentiam imponere, & aequitatem in ea imponenda seruare, nisi iuxta grauitatem specificam & numericam mortalium, & non iuxta excessiuam ex circumstantijs prouenientem, nisi ex suppositione quod pœnitens velit illas confiteri, & clauibus Confessarij subiungere.

DIFFICULTAS IV.

De quibusdam circumstantijs in particula- lari, utrum debeat confiteri.

Circumstantiae humanorum actuum septem communiter numeratur, hoc versu contente: *Quis, Quid, Vbi, Quibus auxilijs, Cur, Quomodo, Quando.*

De harum nonnullis in particulati disputandum est, an sint necessariò confitenda, ut doctrina Difficultate precedenti a nobis tradita melius intelligatur.

Q V A N D O.

Circa circumstantiam quando, per quam explicatur tempus in quo fit actio, est difficultas: Primo, An duratio peccati mortalis, quando est notabiliter excessiva & aggrauans, sit necessariò confitenda.

Sotus & Canus vbi Difficultate precedenti, partem affirmatiuam tuerunt, quia qui bis peccat per unam horam, tenetur numerum binarium confiteri; sed qui semel peccat per duas horas continuas, non minus, in modo magis peccat quam qui bis per unam; ergo tenetur durationem illarum duarum horarum confiteri.

Nauarrus vero & Vasquez vbi Difficultate praecedenti partem negatiuam tradidit, & merito: quia ex institutione & præcepto Christi non cognoscimus necessitatem confitendi, nisi species & numerum mortalium, non circumstantias ad species & ad numerum impertinentes, quamvis ratione earum unum peccatum ita notabiliter crescat in malitia accidentalis, ut pluribus mortalibus aequualeat.

Secundo est difficultas, An circumstantia diei Festi, in quo fit mortale, sit necessariò confitenda. Alexander, Bonaventura, & Adrianus, quos refert *Alexander*, & sequitur Cordubensis lib. i. q. 6. partem affirmatiuam tuerunt, quia peccatum ratione diei Festi species mutat, leu addit, quia eo ipso peccatum fit contra Religionem, quia peccatum est opus seruile: quia qui facit peccatum, seruus est peccati, opus autem seruile in die Festo est contra Religionem. *Caietanus*.

Caietanus vero 2.2. quæst. 122. ar. 4. Sotus 2. de *Sotus*. Iustitia q. 4. ar. 4. Nauarrus, Suarez, Vasquez, Egidius, & communiter Doctores, partem negatiuam *Nauarrus*, *Suarez*, *Vasquez*, *Egidius*.

N 3 tradunt, *Egidius*.

tradunt, & meritò: quia peccatum ratione diei Festi non mutat speciem, quia non est opus seruile quod in honorem Dei in die Festi ab Ecclesia prohibetur, quia ab ea tantum prohibetur opus quod est tantum seruorum, ut laborare in agro; peccatum autem non est proprium seruorum, quia eam conuenit heris & dominis, imò peccatum ratione diei Festi non aggrauat notabiliter.

Tertiò est difficultas, An, quando in eodem die occurrit duplex præceptum, latu ex eodem proximo mortuo specifico virtutis, vt quando in eodem die occurrit duplex Festum obseruandum, in quo audienda est Missa ex duplice præcepto, & utroque Religionis, etiam quando unum ex illis est alicuius Sancti, & quando in eodem die occurrit duplex Vigilia, aut Vigilia & Quatuor tempora, in quo ieunandum est ex duplice præcepto temperantiae, an scilicet tunc confitenda sit necessariò hac circumstantia occensus istius duplicitis præcepti in eodem die.

*Nauarrus.
Ægidius.
Reginaldus.
Vasquez.
Henriq.
Suarez.*

*Nauarrus cap. 11. nu. 4. Ægidius disp. 7. dub. 6.
& Reginaldus lib. 6. nu. 129. affirmant, quia tunc
fuit duo peccata mortalia.*

Vasquez verò 1. 2. disp. 98. cap. 3. Henriquez lib. 5. cap. 5. & Suarez negant, & meritò: quia in dicta omissione aut commissione est una tantum numero malitia, & unum tantum numero peccatum; quia malitia eiusdem speciei, quae ex violatione virtusque præcepti, vt pote euilem speciei, prouenit, continuatur in una illa omissione aut commissione, quia ex una parte habet eamdem numeri materiali, & eisdem numero circumstantias: & ex altera parte non respicit aliqua diuersa extrinseca, in ordine ad quæ possit numero multiplicari, vt contingit, quando alicui personæ uno præcepto prohibetur opus aliquod, ne ex eo eniat Petrus dampnum; & altero præcepto prohibetur idem opus, ne ex eo eniat dampnum Paulo, quia tunc opus illud ob respetuum ad ea duo extrinseca, nempe ad Petrum & ad Paulum, habet duplarem malitiam iniustitiae, unam contra Petrum, & alteram contra Paulum.

Q V O M O D O.

Circa circumstantiam *quomodo*, per quam intensio actionis humanæ explicatur, est difficultas, An sit necessariò explicanda, quando notabiliter aggrauat.

*Per. Sotius.
Suarez.* Petrus Sotius & Suarez docent, esse necessariò explicandam in confessione, quando agnoscit potest.

Vasquez verò, & communiter Doctores docent, non esse necessariò explicandam, quanmis agnoscatur, & meritò, ob generalem rationem addatam Difficultate precedet: quod maximè confirmat vius fidelium, etiam sapientium & timoratæ conscientia.

Q V I D.

Ad circumstantiam *quid* pertinent conditio-
nes materiæ peccati. Circa quam est difficultas, An quantitas materiæ in furtu, quod mortaliter aggrauat supra eam, quæ sufficit ad mortale, sit necessariò explicanda in confessione.

*Suarez.
Ægidius.
Valentia.* Suarez, Ægidius, & communiter recentiores Thomistæ affirmant, ob rationem generalem circumstantiarum notabiliter aggrauantium. Idem quoad hanc circumstantiam docet Valentia, quia existimat eam pertinere ad substantiam furti in

individuo, quia est obiectum furti in individuo.

Nauarrus verò c. 6. n. 9. Toletus & Valquez ne-
gant, & meritò: quia quamvis quantitas rei furata
non sit circumstantia furti totalis in individuo, quia
pertinet ad eius obiectum, & consequenter ad eius
substantiam, nihilominus absque eo quod excessus
ille notabilis explicetur à pœnitente, si tamen dicat se quantitatē grauem fuisse furatum, exprimit sufficienter individuum etiam totale furti
non distingue, sed confusè (ad eum modum, quo
ille, qui confitetur se quemdam hominem occidiſſe, non affigando Petrum quem occidit) quia
non est necessarium confiteri id, absque quo peccatum in individuo potest saltem confusè explicari, siue id sit circumstantia hue non.

Quia ergo quantitas excessiva materiae furti non sit circumstantia peccati furti totalis in individuo, quia pertinet ad eius substantiam, cum sic pars obiecti ipsius, idèo qui furatus est centum, non satisfacit confitendo se furatum quadraginta, quia non confitetur adhuc confusè individuum illud totale furti quod commisit.

Sed quanmis quantitas excessiva materiae furti non sit circumstantia furti totalis in individuo, est tamen circumstantia furti partialis presuppositi, siue realiter siue per rationem ad furtum partiale habens pro obiecto quantitatē excessivam, quia furti partialis presuppositi, siue realiter siue per rationem habenti pro obiecto priorem partem furti, accedit furtum partiale subsequens, habens pro obiecto partem excessivam furti; ac proinde hæc posterior pars excessiva furti est circumstantia furti partialis presuppositi, est autem circumstantia aliquando realis, quando videlicet materia furti successivè accipitur, & aliquando est circumstantia rationis, quando videlicet simul accipitur, imò tunc quantitas excessiva non est determinata materialiter, sed formaliter.

Obseruandum tamen est, quod quanmis quantitas excessiva materiae furti non sit necessarium confitenda per se ratione aggravationis, tamen aliquando per accidentem est necessariò confitenda à pœnitente, aut ratione excommunicationis annexa furti in ea quantitate, vt ab ea excommunicatione absoluatur, latem dicendo se furatum fuisse tantam quantitatē vt excommunicationem incurrit, aut ratione restitutionis, aut ratione penitentie medicinalis, vt in futuru caueat furtum, ob quæ penitens Confessario interroganti de quantitate determinata furti respondere tenetur, nisi pœnitenti alias constet, nec ratione restitutionis, nec ratione cautionis in futuru se indigere directione & consilio Confessarij, quia tunc non tenetur respondere, nec Confessarius poterit illi, quia non respondet, absolutionem negare, si verbis pœnitentis, aut aliter reddatur moraliter securus de prædictis; si autem pœnitens tenetur respondere de confusione peccandi, si ipsi constet non indigere directione Confessarij ad cautionem in futuru, nec Confessarius poterit illi absolutionem negare, quia non responderet, si alias reddatur de eo moraliter securus.

Ad circumstantiam *quid* reducitur à Theologis circumstantia *circa quid*, quæ explicatur persona, circa quam sit peccatum quod eius conditio-
nes & qualitates.

Circa hanc circumstantiam *circa quid*, seu *quid* supponimus, esse necessariò confitendam, quies ratione

tatione illius oritur aliqua malitia secundum sp̄ciam distincta, vt quando quis occidit suum patrem, aut Clericum.

Est tamen difficultas Primo, An circumstantia virginitatis personæ cum qua committitur fornicatio, ratione cuius fornicatio dicitur stuprum, vt quando quis violat virginem, sit necessariò confitenda.

Conueniunt Doctores, esse necessariò confitendam, quando violenter violatur virgo, quia runc violatio supra speciem peccati luxuria contra castitatem, addit speciem peccati iniustitiae; imò duplicum numero malitiam iniustitiae, alteram, quia virgo violenter opprimitur, sicut quādo quacumque alia antea violata postea violenter opprimitur; alteram, quia violenter deforatur.

Est ergo difficultas, An quando virgo, ipsa conscientia, violatur, sit necessariò confitenda.

Non desunt, qui docent, etiam tunc esse necessariò confitendam, quia existimant intra latitudinem intemperantiae speciem mutare.

Soritus verò in 4. dist. 18. q. 2. art. 5. Vasquez 1. 2. disp. 112. c. 1. Sancius 7. de Matrimonio disp. 14. Egidius disp. 7. n. 19. & Reginaldus lib. 6. n. 12. 8. docent, tunc non esse necessariò confitendam, & merito: quia nullo fundamento constat nec mutare aut addere speciem, imò non esse circumstantiam notabiliter aggrauantem. Quod etiam est verum, vt aduerterit Egidius, quanuis virgo sit sub custodia parentum, dum parentibus nulla infatur violentia; quia hac seclusa, nulla alia illis irrogatur iniuria.

Secundo est difficultas, An consanguinitas, & etiam affinitas personæ ad quam luxuriosè accedit, sit necessariò confitenda.

Conueniunt Doctores, circumstantiam tam consanguinitatis quam affinitatis esse necessariò confitendam, saltem sub nomine cognationis carnalis confitendo incestum, quia tam consanguinitas quam affinitas addit fornicationi opposita castitati nouam speciem incestus oppositi pietati.

Est tamen difficultas, An consanguinitas sit necessariò distinguenda ab affinitate, & gradus cuiuslibet inter se.

Nauarrius c. 16. n. 3. quoad vtrumque affirmat, quia consanguinitas addit malitiam specie distinctam à malitia quam addit affinitas, & quilibet gradus earum addit malitiam specie distinctam ab ea quam addit quilibet gradus.

Caietanus verò 2. 2. q. 15. 4. art. 9. quoad vtrumque negat, quia malitia incestus, quam consanguinitas addit, est eiusdem speciei cum malitia quam addit affinitas; & malitia quam addit consanguinitas in quolibet gradu, est eiusdem speciei; & etiam malitia quam affinitas addit in quilibet suo gradu, est eiusdem speciei: quanvis malitia proueniens ex consanguinitate sit intra eandem speciem notabiliter maior, quam proueniens ex affinitate; & etiam malitia quam addit quilibet gradus supra alterum, propinquior videlicet supra remotiorem.

Nostamen existimamus, consanguinitatem esse necessariò distinguendam ab affinitate, quia consanguinitas, vt pote cognatio secundum speciem distincta ab affinitate, addit malitiam specie distinctam à malitia quam addit affinitas. Difficile tamen existimamus, gradus ipsos consanguinitatis inter se, & gradus affinitatis inter se esse necessariò

distinguendos, quia difficile est gradus ipsos consanguinitatis inter se, vt pote inter se ciuidem speciei, & gradus affinitatis inter se, vt pote inter se eiusdem speciei, addere malitiam distinctam secundum speciem; quanvis intra eandem speciem addant norabiliter maiorem illi qui sunt propinquiores. Ob quod non desunt (vt Cord. q. 2. n. 7) qui existimant, gradus consanguinitatis non esse inter se necessariò distinguendos & explicandos, neque gradus affinitatis inter se, sed sufficere, si pœnitens dicat se personam cōsanguineam cognovisse, non declarando gradum consanguinitatis; & se personam affinem cognovisse, non declarando gradum affinitatis. Confessarius autem qui in confessione sollicitat feminam pœnitentem ad peccatum luxuriae cum ipso, id tenetur in confessione explicare, quia præter peccatum luxuriae contra castitatem, peccat etiam peccato sacrilegij contra reuerentiam sacram Pœnitentie, quia id est prohibitum intuitu reuerentiae illius.

Q. V I S.

Circa circumstantiam *quis*, quæ conditionem & qualitatem personæ operantis inquirit, potestetiam esse difficultas circa virginitatem peccantis cum alio, & circa eius consanguinitatem & affinitatem. Idem tamen omnino dicendum est, ac dictum est de eisdem existentibus in persona cum qua peccatur, & pertinentibus ad circumstantiam circa quid aut quid.

Addunt nonnulli, dignitatem personæ peccantis esse necessariò confitendam. Id tamen absque fundamento dicitur, vt Egidius aduertit num. 19. Egidius. Fatemur, personam in dignitate constitutam suo peccato mortali publico non raro alios mortaliter scandalizare, seu ad peccandum mortaliter inducere: & in casu, in quo ad id inducat, est necessariò confitendum scandalum, quia ex eo quod inducit ad mortale, aliud peccatum mortale committit, distinctum ab eo quo ad illud inducit, dignitas tamen personæ non est necessariò confitenda.

V B I.

Circa circumstantiam *vbi*, per quam circumstantia loci explicatur, difficultas est, An quando peccatum mortale sit in loco sacro, circumstantia loci sacri sit necessario confitenda.

Medina Cod. de Confessione, q. 9. de circumstantijs confitendis, partem affirmatiuam tuerit, quia quilibet peccato adhuc interiori fit irreuertentia loco sacro contra Religionem.

Caietanus verò, Suarez, Vasquez & Egidius Caietanus. partem negatiuam tradunt, & merito: quia peccata tantum homicidij & effusionis voluntariae semi-nis, & etiam furti addunt malitiam sacrilegij contra Religionem, ex eo quod hanc in loco sacro, quia hæc tantum peccata sunt prohibita, & solo Iure humano, fieri in loco sacro, intuitu reuerentiae talis loci. Imò addunt Lessius de Iustitia c. 45. Lessius. Reginaldus lib. 14. n. 42. & Egidius, non quod Reginaldus. cumquæ furtum in loco sacro commissum addere malitiam sacrilegij, sed tantum quando subripitur res deposita, aut custodita in loco sacro tamquam in aſylo; quia id tantum videtur prohibitum Iure humano, vt indicatur in can. Quisquis 17. q. 4. vbi furtum in loco sacro prohibetur.

In peccato autem sacrilegij sepeliendi excommunicatum non toleratum, & Paganum, & infidelem

delem baptizatum in loco sacro, & in peccato sacrilegij iudicis extrahentis delinquentem de loco sacro gaudentem immunitate illius, locus facer non est circumstantia alterius peccati præsuppositi, respectu cuius possit esse circumstantia, quia in peccato sepiem excommunicatum, aut paganus, aut infidelem baptizatum, nullum aliud est peccatum quam sacrilegij, quia sepe litor excommunicatus, aut paganus, aut infidelis baptizatus in loco sacro; & in dicto peccato sacrilegij iudicis, quamvis etiam sit aliud peccatum iniustitia contra delinquentem qui extrahitur, istud tamen non est prius, sed si aliquid est prius, est ipsu sacrilegium.

Circa circumstantiam quibus auxilijs, per quam instrumentum quo quis peccatum explicatur, & etiam concausa, à qua quis ad peccandum iuuatur; & circa circumstantiam cur, per quam finis peccati ipsi peccato extrinsecus (qui dicitur finis operantis) explicatur, nihil pecuniale dicendum occurrit, præter ea, quæ dicuntur in Tractatu de Peccatis,

DIFFICULTAS V.

Quomodo numerus peccatorum mortaliū sit confitendus.

Trident.
Concilium
Later. II.
Eugen. IV.

Conueniunt, contra nonnullos Canonistas, reliqui Doctores, non sufficere pœnitenti, si dicar, se sapient peccasse mortaliter, v.g. se sapient furatum fuisse, sed ei necessarium esse omnia & singula peccata mortalia confiteri, ut exprimitur in Tridentino fess. 14. cap. 5. & can. 7. & fatis significatur in Concilio Lateranensi II. c. 21. & ab Eugenio IV. in suo Decreto fidei, dum in eis dicitur, omnia peccata mortalia esse explicanda in confessione. Non tamen est pœnitenti necessarium quodlibet peccatum mortale seorsum in individuo confiteri, sed ei sufficit omnia illa simul in aliquo numero confiteri, v.g. se viginti fornicationes commisisse, in quo Doctores communiter conueniunt, quia eo modo omnia & singula explicantur: in modo etiam sigillatim modo requisito à Tridentino c. 5. quia ea particula *sigillatim* ab ipso addita, tantum denotatur esse confitenda in individuo, & non sufficere illa tantum in genere, & in specie confiteri, ut patet ex contextu, & ut praxis & usus fidelium declarauit.

Ita tamen numerus peccatorum mortaliū confitendus est, ut si post diligentem discussionem possit certò Mathematicè confiteri, debeat sic fieri, alias non faciunt necessitatē & obligationē confitendi integrè omnia mortalia: quod si non possit certò Mathematicè, & possit certò moraliter, ad dēdō paulo plus minusve, verbi gratia, *cōmisi decem fornicationes, paulo plus minusve*, sic faciēdū est.

Addunt Sotus, Egidius, Ochagavia, quod qui post confessionem factam, addendo paulo plus minusve, recordatur se genus illud peccati aliquor paucis vicibus amplius commisisse, quorum in confessione non fuit memor, non tenetur vices illas confiteri, quia ratione particula *paulo plus minusve* censetur sub priori numero comprehensa, ut qui confiterit se fornicatum fuisse decem vicibus, paulo plus minusve, & postea recordatur se alijs tribus vel quatuor vicibus fornicatum fuisse, non tenetur illas tres vel quatuor vices de novo confiteri: quod nos verū existimamus, quādo etiam postquam recordatus est, se illis tribus vel quatuor

vicibus amplius fornicatum fuisse, possit recte & verè iudicare se decem vicibus fornicatum fuisse, paulo plus minusve; non verò quando id non possit sic iudicare, & dicere, vel quia post confessio- nem iam pœnitenti constat de certo & determinato numero, nempe se duodecim vicibus determinatè fornicatum fuisse; vel quia post dictam recordationem, non posset verè & recte iudicare, & dicere se fornicatum fuisse decem vicibus paulo plus minusve, sed duodecim plus minusve: quia sicut si in principio pœnitenti certò constater se duodecim vicibus determinatè fornicatum fuisse, aut iudicaret se duodecim paulo plus minusve fornicatum fuisse, teneretur sic confiteri, sic etiam tenetur post confessionem factam.

Est tamen difficultas, Quomodo explicandus sit numerus peccatorum mortaliū à pœnitenti, qui in aliquo genere peccati longo tempore vixit, & nequit congruam notitiam peccatorum habere, ut regulariter contingit meretricibus, que longo tempore cuilibet proflitū fuerunt; quia si haberet potest, dicendo quoties per diem aut per hebdomadam aut per mensē peccatum mortale commiserit, ad id tenetur.

Circa hanc difficultatem Sotus in 4. d. 18. q. 2. *Stm.* ar. 4. Canus Relect, de Pœnitentia p. 5. §. *Collig. Caus. tandem*, Nauratus c. 6. n. 15. Vasquez q. 91. art. 1. *Naur. dub. 5. Egidius disp. 7. du. 7. Ochagavia q. 15. & *Vasquez* *Egidius* cōmuniciter Doctores docent, tunc pœnitenti, v.g. *Ochagavia* meretrici, sufficere animi p̄parationē confiteri, & tempus quib⁹ eo genere peccavit, quia tunc nequit meliori modo numerū mortaliū cōfiteri.*

Curare tamen debet meretrix, aut Confessarius pro ea, ut numerus peccatorum mortaliū extraordinariorū explicetur, quia iste aliquando facile explicari potest, ut peccatorum cum consanguineis, & cum Clericis Ordinis Sacri, & cum Religiosis, & peccatorum contra naturam: & sapient necessarium meretrici pro exacta numerū peccatorum confessione, circumstantiam loci explicare, quia pro oppidorum diuersitate solet esse maior aut minor fornicationum frequentia.

DIFFICULTAS VI.

Vnde sumenda & discernenda sit pluralitas & multiplicatio numerica peccatorum necessario explicanda in confessione.

Supponimus, affectum interiore efficiem voluntatis, & actum exteriorem (id est actum extra ipsam voluntatem) quem affectum ille habet pro obiecto, & in quo consumatur, ita efficiere unum mortaliter, aut in fundamento generis moris, ut ad unitatem numericam peccati requista sit unitas numerica dicti affectus, & dicti actus exterioris. Ac proinde quando in aliquo eorum est pluralitas numerica, quamvis in altero sit unitas numerica, erit etiā pluritas numerica peccatorum & malitiarum. Si enim affectus efficax voluntatis est duplex numero, quamvis actus exterior sit unus, erit duplex numero peccatum: ut si quis habeat duplex propostum, seu duplē affectum efficacem occidēdī aliquem, v.g. Petrum; & si actus exterior sit duplex numero, quamvis affectus efficax sit unus numero, erit etiā duplex numero peccatum, ut quando quis haberet unum affectum efficacem, seu unum propositum cōnitendi duo homicidias.

Hoc

Hoc ergo supposito, difficultas est, Vnde sumenda & discernenda sit vinitas, & vnde pluralitas tam affectus efficacis interioris seu propositi, quam actus exterioris.

Circa affectum efficacem voluntatis conuenient Doctores, quod quamvis expressè cesseret, & sèpè repetaretur, censeatur vñus tantum moraliter, si virtualiter perseveret in aliquo opere procedente ab ipso affectu, sive ab eo proximè procedat, vt quando opus procedens ab eo affectu, est medium proximam fini intento per eum affectum efficacem; sive ab eo affectu procedat remotè, vt quando opus procedens ab eo affectu seu proposito est medium remotum fini intento per eum effectum, est tamen connexum, & concatenatum cum ipso fine: quia tunc affectus ille primus, quamvis desierit esse expressè, manet tamen virtualiter in opere illo procedente ab ipso primo affectu tamquam in suo effectu: affectus autem virtualis censeretur moraliter idem cum expresso, ac proinde quando affectus iterum expressè repetitur, non censeretur moraliter nouis & distinctus, sed idem cum primo expresso tunc virtualiter perseverante, ac proinde censeretur vñus tantum numero peccatum cum eo. Vnde quando quis existens Compluti, ex affectu efficaci occidendi inimicum existenter Toleti, querit pecunias, conductus currat, & iter facit, quamvis ille sèpè obliuiscatur homicidij, & consequenter sèpè cesseret ab expresso affectu homicidij, tamen dum persevererat in opere aliquo deriuato ex illo affectu & proposito, dicitur in hoc affectu virtualiter perseverare, & cum eo affectu continuatur moraliter quicunque alias affectus de novo expressè elicetus. Imò addimus, affectum illum primum, dum virtualiter in opere aliquo permanet, etiam manere in se ipso actualiter & formaliter (quāuis non expressè, sed confusè ex expresso physicè mutatum in confusum) quia non manet virtualiter in opere, nisi vt procedente ab ipso affectu, ac proinde non manet nisi in opere factò & amato vt viti proximè ad actum, seu finem eo effectu intentum, vel viti remotè, id est factò vt viti ad aliud utile ad illum actum, seu finem intentum eo affectu, sive proximè sive remotè.

Et idem ob eamdem rationem contingit in effectu efficaci, qui etiam consummatur interius, vt est affectus occidendi aliquem ex displicientia illius, qui est vñus numero affectus, habens rationem prosecutionis respectu occisionis, & rationem fugæ seu odij respectu personæ cui appetitur occiso, dum etiam perseverat virtualiter in aliquo opere deriuato ab ipso, sicut quando affectus occidendi non est odium.

At postquam primus affectus efficax retractatus est, quoties postea renatur seu repetitur, discontinuatur etiam moraliter ab ipso primo affectu retractato, & est distinctum numero peccatum. In quo Doctores conuenient, quia primus affectus dicta retractatione omnino definit esse etiam habitualiter adhuc moraliter: imò vt optimè Vasquez 12. disp. 75. quando affectus efficax cessat non solum formaliter in se ipso, sed etiam virtualiter, quia nullum apponitur medium ad actum eo affectu intentum, vt quando quis in casu supra aflagato non considerat homicidium adhuc confusè, nec aliud opus vt ordinatum ad homicidium (sive id proueniat ex naturali inconsidera-

tione, sive ex somno, sive ex aliqua alia occupatio-
ne) tunc quamvis non retractetur quoties repeti-
tur, etiam in suprà dicto progressu discontinuatur
etiam moraliter, & censetur distinctum numero
peccatum; quamvis primus effectus pro paruo
tempore cesseret, quia tunc verè sunt plures affectus
physicè, quorum quilibet est malus, & non vñus
ab altero, quamvis omnes sint mali ab hno opere
intento, verbi gratia ab vno homicidio. Quod ve-
rè primus affectus, quandiu non terraetatur, per-
seuerat habitualiter, non sufficit vt dicatur contin-
uari cum posteriori: quia quandiu tantum ma-
net habitualiter, non manet sufficiente modo vt sit
peccatum actualē, & vt is, qui illum elicit, dicatur
tunc peccare, fed tantum vt dicatur habere
peccatum, aut esse in statu peccati; ergo non suf-
ficit vt continuari tamquam vnum actualē pec-
catum cum affectu sequenti, qui est peccatum
actualē, quia eo tempore intermedio primus affec-
tus defuit esse peccatum actualē; & quod pro
paruo tempore cesseret seu interrumpatur, vt pro
somno vñus noctis in dicto longo progressu ad
homicidium, non sufficit vt dicatur moraliter
continuari cum affectu sequenti (etiam si quoad
hoc Nauarrus cap. 6. num. 16. Canis Relectione
Nauarrus.
Canis.
situm doceant) sicut nec sufficit pro affectibus in-
terioris tantum consummatis, vt statim dicemus.
Lorea.
Vasquez:
Imò addit Vasquez, primum affectum etiam dis-
continuari, & fieri distinctum numero peccatum
naturali inconsideratione malitia ipsius affectus;
vt si eliciens affectum in principio consideravit
esse malum, & postea naturaliter diuerterat ab ea
consideratione, quia tunc ex defectu considera-
tionis malitia discontinuatur quoad malitiam,
quia pro tempore dictæ inconsiderationis defuit
habere malitiam, & esse peccatum.

Et nos addimus, etiam discontinuari naturali
inconsideratione ipsius affectus, eo modo quo sta-
tim dicemus de affectu, qui interius tantum con-
summatur.

Affectus verò, qui interius tantum consumma-
tur, & efficax non est (qualis non esse affectus odij,
& qualis non est affectus simplex delectationis libidinosa) quoties physicè renouatur, est distinctus
numero, etiam moraliter, & distinctum numero
peccatum, quia tunc primus affectus non manet
virtualiter in aliquo opere deriuato ab ipso affectu,
cum inefficax sit, & effectum non habeat. Quod
etiam est verum, vt optimè Vasquez contra Lor-
cam, quamvis inter utrumque sit parua interru-
ptio: quia quamvis vniuersitati numericæ Sacramenti,
& materie & formæ ipsius non obliter parua inter-
ruptio, quia vñitas Sacramenti instituta est à Chri-
sto non physica, nec rigorosa moralis, sed lata ac-
commodata, & congruens vñi humano in nego-
tijs humanis, ad quam, vt pote latâ, non requiritur
omnimoda similitas adhuc moralis, oblitio ramen
vñitat innumerica peccati, quia hæc vinitas nō est ex
beneplacito & institutione alicuius, sed ex natura
rei: & ideo parua interruptio, quæ verè discontinuat
actus & affectus non continuatos in aliquo effectu,
seu opere deriuato, sufficiens est ad pluralitatem nu-
mericam peccati, alias duo odia physicè distincta,
& duæ delectationes libidinosa, si pro paruo tem-
pore interrumpantur, essent vnum tantū numero
peccatum, imò etiam due fornicationes pro paruo
pore interruptæ, quia ratio est eadem. Consequens
autem

autem quoad fornicationes est absurdum, & quo-
ad odia & delectationes libidinosas est ad minus
falsum, quamvis Lorca quoad odia & delectationes
existimet verum. Imò addimus, dictum affectum
interius tantum consummatū, quamvis idem ex-
pressè persenseret, discontinuari moraliter in con-
sideratione naturali ipsius affectus habita tem-
po intermedio (id est, quando eum eliciens non ad-
uerit tempore intermedio se eum elicere) quia tal-
i inconsideratione discontinuatur ut humanus, &
ut capax malitiae, & etiam discontinuari incon-
sideratione naturali ipsius malitiae habita tem-
po intermedio ipsius affectus, ut quando tantum in
principio & in fine aducitur esse malus.

Circa actum exteriorem conueniunt Doctores,
actus exteriores ordinatos ad aliquod peccatum,
qui ex se seu ratione sui non habent aliquam ma-
litiam, sed eam tantum habent à peccato in quod
ordinantur, quamvis sint physice distincti adhuc
secundum speciem, ita moraliter continuari cum
peccato ad quod ordinantur, ut non censeantur
peccata distincta nec inter se, nec ab illo ad quod
ordinantur: ut quando quis ad occidendum ini-
micum querit illum, & conductus currum, & iter
facit, & occidit, vnum tantum cōmittit peccatum
homicidij, dum procedant ex affectu occidendi
non interrupto adhuc pro paruo tempore, nec in
esse humani, nec quad malitiam modis supra-
dictis. Quod etiam est verum, quamvis dicti actus
exterioris non sint inter se connexi, nec concate-
nati, dum fiant ex uno affectu non interrupto, &
in ordine ad idem peccatum: ut quando quis ad
homicidium querit pecunias, & conductus currum,
& assūmit enēm, siue fiant simul, siue pro diuerso
tempore, quia tunc moraliter continuantur in uno
affectu peccati ad quod ordinantur.

Addunt quoque Doctores, actus exteriores, qui
ex se seu ratione sui ordinantur ad aliquod pecca-
tum, quia sunt inchoationes ad illud, ut sunt ta-
ctus & amplexus libidinosi ad fornicationem, &
percussiones ad nocumentum corporis, siue mor-
tis, siue non tam magnum, quamvis ratione sui
habeant propriam malitiam, non censerit moraliter
peccatum numero distinctum ab eo in quod
ordinantur, si fiant ex affectu dicti peccati, & non
interrupto aliquo modo ex dictis: quia tunc ex se
& ex affectu operantis non interrupto ordinantur
in illud, ac proinde cum eo continuantur moraliter.
Vnde in confessione sufficer homicidium abs-
que percussionibus & earum numero, & fornicationem
absque tactibus & corum numero confi-
teri. Et id est verum, quamvis vnum actus ex his,
quaे sunt media ad illud peccatum, non ordi-
natur in alterum actum, ut duo tactus, aut dua per-
cussiones, dum alias perficeret idem affectus il-
lius peccati, quo ordinantur in illud: quia tunc
quamvis non sint connexi inter se tamquam me-
diū proximum, & remotum peccati ad quod
ordinantur, connectuntur tamen in affectu ex quo
procedunt, & in peccato ad quod ordinantur.
Quod si tactus, verbi gratia, non fiant ex affec-
tu fornicationis, sed tantum ob libidinem in ip-
sis repertam, si fornicatio postea fiat ex alio affec-
tu, tunc erunt peccatum distinctum à fornicatione,
quia tunc non ordinantur ad illam ex affectu operantis.

Addunt tamen Suarez & Vásquez contra Na-
uarrum & Lorcam, tactus & verba impudica post

fornicationem, quamvis fiant ad complementum
fornicationis, & quasi appendix illius, esse peccata
numero distincta fornicatione antecedente, quia
ex se (qua ratione habent propriam malitiam) tan-
tum sunt inchoationes nouæ fornicationis, & non
complementum præteritæ, quia peccatum carnis
sua natura consummatur in fornicatione, quamvis
operans sua voluntate possit ultra fornicationem
ad alios tactus procedere.

Addunt quoque Nauarrus & Vásquez, vnum ^{Nauarrum}
tantum numero censer peccatum, quando quis ^{Vásquez}
vno impetu aut conflictu efficit plures actus, qui
ex se tendunt in vnum peccatum principale, ut
quando quis vno impetu sapienter percutit. Et idem
indicare videntur, quando quis vno impetu sapienter
tangit & osculatur impudicè, etiam id non ordi-
nando ad fornicationem, quia ex una parte mali-
tia eorum actuum non consummatur in ipsis; & ex
altera, quamvis vnum actus ex se non sit inchoatio
seu via ad alterum, tamen eo ipso, quod vno impe-
tu seu conflictu eos efficit, moraliter efficit pri-
orem p̄eambulum, & viam ad posteriorem. Et
idem exprimit de eo, qui vno conflictu sapienter
fendit aliquem verbis injuriiosis, eiusdem rationis,
ut eum sapienter appellando Iudæum, aut furum. Ra-
tio huius esse potest, quia tunc communi estima-
tione non censeretur nisi vna numero iniurias.

DIFFICULTAS VII.

Vtrum peccata mortalia dubia sint nece-
ssariò confitenda.

Dificultas hæc procedit de peccatis mortali-
bus in puro dubio, id est, quando quis ita
dubitatur an commiserit peccatum mortale (sue
quia dubitat an fecerit actum ipsum, v.g. an infi-
maturit, siue quia certus de actu, dubitat an sit
mortalis) & quoad id ita suspensus manet, ut nuli
parti, nec affirmatiuæ nec negatiuæ, probabiliter
adhæreat; quia si pro parte affirmatiuæ haberet
probabilem assensum, & non pro negatiuæ, tenetur
peccatum illud confiteri: & si pro virtuatre parte
habet probabilem assensum, non tenetur illud
confiteri, quia tunc potest sequi partem quam
maluerit.

Circa difficultatem ergo conueniunt commu-
niter Doctores, & merito, peccata mortalia in pu-
ro dubio esse necessariò confitenda. Ita Suarez ^{Suarez}
disp. 22. sect. 9. Sancius in Summa cap. 10. n. 66. ^{Sancius}
Toletus lib. 3. cap. 7. S. v. Confessio, nu. 7. & Tur-^{Toletus}
rianus disp. 29. dub. 6. quod indicat Tridentinum ^{Tridentinum}
fess. 14. cap. 5. dum ait, fideles teneri ad confite-
dum omnia mortalia, quorum post diligentem
discussionem conscientiam habent: qui autem
prudenter dubitatur an commiserit mortale, verè
habet conscientiam illius, quamvis dubiam. Et
ratione probatur, quia in dubijs, præsertim facti,
tutor pars est eligenda, ut dicitur in cap. Ad au-
dientiam 12. & in cap. Significasti 16. & 18. de Ho-
micio, & in cap. Inuenia 3. de Sponsalibus, aliis
purè dubitans, temerariè exponit periculo pec-
andi, ergo qui est purè dubius an peccauerit mor-
taliter, tenuerit id confiteri, ne temerariè exponat
periculo non confitendi integrè mortalia. Et ob
eamdem rationem, qui certus est se peccati mor-
tale commississe, dubitat tamen an illud fuerit con-
fessus,

fessus, tenetur illud confiteri; nisi sit scrupulosus: quia ite, nisi sit certus se cōmisiſſe peccatum, & illud fuisse mortale, & illud non fuisse confessum, non tenetur illud confiteri, quia id ratio dicitur in illo.

Obliguandum tamen est, peccatum mortale dubium confitendum esse tamquam dubium, alias confessio non erit vera, nec feruabitur aquitas in iudicio confessionis. Si tamen post confessionem peccati tamquam dubij, adueniat pœnitenti notitia determinata peccati, siue certa, siue probabilis, tenetur in sequenti confessione illud tamquam determinatum confiteri, vel tamquam certum, vel tamquam probabile, eo modo quo iudicatur, ut adiutum Sancius n. 69. quia necessarium est confiteri mortale, non minus quam ut est in conscientia. In casu autem dicto post confessionem illius tamquam dubij, est in conscientia pœnitenti tamquam determinatum, siue tamquam certum, siue tamquam probabile, & non fuit explicatum ut tale. Si tamen confessum fuit ut determinatum, & postea pœnitenti definit habere notitiam determinatam, & incipiat habere dubium, non est necessarium illud ut dubium confiteri, nisi id iudicetur necessarium, ne pœnitens maneat infamatus grauter apud Confessorum.

Qui autem confessus est mortale sub dubio, & non potest etiam aliud nec mortale nec veniale saltem iam confessum confiteri, vel quia non recordatur illius, vel quia iam non potest loqui, absoluendus est sub conditione. Quod si posuit aliud ex dictis, ad id tenetur, ut contra Germonem adiutum Suarez & communiter Doctores, quia Sacra-menta absque gratia necessitate aut causa non sunt sub conditione perficienda.

DIFFICULTAS VIII.

Quale examen pœnitentis prærequisitur ad confessionem.

Conuenient Doctores, ad confessionem mortali faciendum præsupponendum est prudens, seu cordatum & diligens examen (ut supponitur in Tridentino l. 14. c. 5. & can. 7. quia eo ipso quod præcipit aliquis actus, etiam sunt sub obligatione illius præcepti omnia media necessaria ad eum actum). Ad confessionem autem integrum omnium mortalium, quæ necessaria est, & sub præcepto, necessaria est discussio, & premeditatio, & examen, ut pater: & non sufficit quodcumq; examen, sed prudens & diligens, ut pote ad confessionem moraliter integrum, quæ nequit fieri nisi discussio præsupposita sit prudens & diligens.

Pro prudente autem & diligente peccatorum examine & discussione potest certa aliqua regula tradi, ut adiutum Vasquez q. 91. art. 1. dub. 6. Suarez disp. 22. sect. 10. Agidius disp. 7. dub. 9. & Reginaldus lib. 4. c. 2. quia ad prudens & diligens examen habenda est ratio temporis à quo pœnitens non est confessus, & modi viuendi ipsius, & persona eiusdem, quia ruidores non sunt ad tam exactum examen obligandi, ac ingeniores: imò contingere potest, pœnitentem esse ad eadem, ut ad nullum examen obligetur, tamen tunc defensus pœnitentis supplendus est à Confessario suis interrogationibus.

Communiter ergo requiritur, & sufficit, quod examen sit mediocriter diligens, quale fieri solet à

viris prudentibus, & mediocriter timoratis, aut quale fieri solet à viris prudentibus in re graui: sed non requiritur quale fieri solet in re graui honoris, nec diuitiarum, quia naturalis propensio ad honores & ad diuitias excitat ad maiorem diligentiam, quam prudentia dicitur; sed sufficit examen quale fieri solet in re graui, cuius discussio & executio molestiam afferit, qualis est discussio & confessio peccatorum, quia examen ad similes actus non sit communiter adhuc à prudentibus nimis exacte, retardante & revocante ab eo propensione naturali excutiendi molestiam. Quod verum est, etiam si pœnitens credit, quod majora aliqua diligentia supra mediocrem virtutem, sit in notitiam aliorum mortalium: & ob id, ut adiutunt communiter Doctores, noui est necessarium peccata mortalia scribere, quamvis timeatur, immo certo credatur obliuio aliquorum, qui peccata scribere, est extraordinaria diligentia, & maior quam mediocris.

DIFFICULTAS IX.

Vtrum aliquando sufficiat confessio peccatorum in communi, nullum peccatum in individuo explicando.

Difficultas hæc procedit de eo, qui est in articulo mortis, & ita impeditus, ut nec verbis nec alijs signis posse peccatum aliquod in individuo exprimere, nec indicare; exhibet tamen signa siue doloris, siue alia quibus insinuat se peccasse sic in communi, & absolutionem desiderare: procedit autem quando confessio sic confusa sit Sacerdoti presenti.

Soror in 4. dist. 18. q. 2. art. 5. Abulensis super ^{Abulensis} cap. 16. Matth. q. 69. Canis Relectione de Pœni-

tentia, par. 5. Ledesma 2. p. 4. q. 9. art. 5. dub. 2. &

Nauarrus cap. 46. num. 27. docent, eam confessio-

nem non esse sufficientem, ut pœnitens absolu-

tur: quibus fauere videtur Tridentinum fessi. 14.

cap. 5. & can. 7. dum ait, non sufficeret confessio-

nem peccatorum in genere. Et ratione probatur,

Primo, quia Sacerdos, ut pote index, nequit iudi-

cere & absoluere causâ incognitâ, ut exprimit Tri-

dentinum vbi supradicte confessio autem sic in con-

fuso facta, non cognoscitur à Sacerdote causa de

qua iudicaturus est, ut ex se pater, & etiam supponit Tridentinum, dum ex eo quod Sacerdos ne-

queat ferre iudicium, causa sibi incognitâ, inferit,

confessionem peccatorum in genere non sufficere;

ergo dicta confessio non sufficit, ut pœnitens iudi-

cetur & absoluatur. Secundo, quia absolutionis est

actus prudentia, ut pote actus & sententia iudi-

cialis: prudentia autem tantum versatur circa sin-

gularia; ergo absolutionis tantum potest cadere supra

confessionem peccatorum in singulari. Tertio,

quia si ad absolutionem sufficeret confessio illa

peccatorum in communi, etiam posset absoluiri is

qui nullo modo insinuat se peccasse, quia tali

insinuatione nihil noui innoveretur Sacerdoti,

quia absque ea moraliter est certum Sacerdoti,

illum peccasse.

Paludanus vero in 4. dist. 21. q. 2. Antoninus

3. par. tit. 10. cap. 2. Medina Cod. de Confessione

Medina.

quæst. 39. Suarez disput. 23. Tolet. lib. 3. cap. 8.

Suarez.

Vasquez quæst. 91. art. 2. dub. 1. & Agidius disp. 7.

Toletus.

dub. 6. docent, & merito, confessionem peccato-

Vasquez.

rum Agidius.

ram sic in communis in casu dicto esse sufficientem ad absolutionem. Quod sensit Pontifex, qui tempore Henrici IV. concessit Hispaniae Bullam Cruciatæ continentem indulgentiam pro his, qui cum signis tantum contritionis, nihil amplius potentibus, absoluebantur, ut refert noster Marianus lib. 22. sua Historia cap. 18. & id exprimitur in Rituali Romano Pauli V. de Sacramento Poenitentiæ pag. 45.

Ec ratione probatur , quia quamvis ex institu-
tione & ex iure Christi ad absolutionem obtinen-
dam necessaria fit confessio omnium mortalium
in specie & in individuo , quando moraliter fieri
potest ; nihilominus quando nequit fieri omnium
sed tantum alicuius , confessio illius sufficit ad ab-
solutionem ; ergo quamvis ex institutione & extinte
Christi necessaria fit confessio peccatorum in par-
ticulari ad absolutionem , quando ne fieri potest ,
nihilominus quando non potest sic fieri , sed tan-
tum confessio peccati in communii , hac sufficit ad
absolutionem , eum alias sit vera confessio , & ac-
cusatio individua , & singularia , quamvis peccati
in communii . Et confirmatur , quia qui certus est se
peccasse mortaliter , & non recordatur cuius spe-
ciei peccato peccauit , tenetur ad sic generaliter
confitendum , & ei sufficit ut absoluatur ; ergo
etiam confessio , qua quis confitetur se peccasse ,
quando nequit alio modo , sufficit ad absolu-
tionem obtinendam .

Vasquez. Suarez. Agidius.
Conciliu. Araujo. Cartag.
Leo I.

Ad dimis, vt oī primè Vasquez Suarez, Agidius, & ferè omnes Autiores nostrę dicta opinio-
nis, pœnitentem in dicto articulo existentem pos-
se absolui non solum quando per te ipsum exhibe-
bit dicta signa Sacerdoti præsentí, vt diximus, sed
etiam quando illa exhibuit in absentiā Sacerdos-
ti, si Sacerdoti aduenienti ad pœnitentem, & iam pra-
fenti adstantes in præsenti pœnitentis testentur
illa exhibuisse, vt exprimitur in Cōcilio Araujo-
no sub Leone I. & expressum fuit in Concilio
Carthaginensi IV. cap. 36. & refutetur in can. 73,
qui pœnitentiam 26. q. 6. quod etiam exprefit ipse
Leo I. Epistola 91. ad Theodorum Episcopum, &
exprimitur in dicto Rituall Romano, quod non
contrariauit Decreto Clementis VIII. quo decre-
uit, cōfessionem absenti factam per litteras aut per
internum, non esse licitam, vi ipse interrogatus
respondit, & nos diximus Disp. viii. Difficul. v.
quia confitio in casu præsentis Difficultatis non
fit absenti, sed præsent, quamvis non à pœnitente
per te ipsum, sed per adstantes tamquam perte-
ntes, vel quasi per interpres.

Tridentinum ergo vbi supra, dum significat non sufficere confessionem peccatorum in genere, sed requiri confessionem peccatorum in specie & in individuo, tantum loquitur quando confessio fieri potest.

Ad primam verò rationem concedimus, per se, seu quando moraliter fieri potest, Sacerdotem non posse iudicare & absoluere causa incognita in individuo, quod tantum voluit Tridentinum; non tamen quando non potest fieri physicè, aut moraliter, quia tunc sufficit cognitio causa in communis.

Ad secundam refondemus, quod, ut ab soluto
factus prudentia, sufficit quod sit circa paenitentem
in particulari hoc aut illo modo dispositum,
& individua confessione consentem, quamvis
peccata tantum in communi, quia ad actum pru-
dentiae non est necessarium, quod ad singularia

perueniatur, præserum quando peruenire nequiritur. Ad tertiam respondemus, quod quamvis absolutione possit conferri penitenti confitenti se peccatum, non tam et ei qui id non confiteatur, quamvis Sacerdos id alia sciat absque confessione penitentis, quia in priori calu repetitus materia proxima absolutionis, nempe confessio penitentis, non verò in posteriore, quia scientia Sacerdotis non est materia proxima absolutionis.

Obseruandum est, ut optimè Suarez, Vasquez Suarez., & Egidius, Confessarium, quamvis opposite opini- Vasquez.
nioni adharet, teneri sub mortali ad absolu- Egidius.
tionem dominum hominem in articulo mortis constitutum di-
cta signa praebentem, quia id potest licite facere,
conformando se nostrae opinioni, cum sit proba-
bilis; ac proinde obligatione misericordie spiri-
tualis ad id teneret, qui quilibet, quando licet &
absque incommodo, potest, tenetur proximo in
tanta necessitate spirituali alterius vita existenti
prouidere & succurrere.

DIFFICVLTAS X.

Vtrum aliquando possint aliqua peccata mortalia omitti in confessione.

Conuenient Primo Doctores, penitentem existentem in articulo mortis, sive physico sive morali, & prudenter timentem non posse ob imminentem mortem omnia mortalia confiteri, posse omittere illa mortalia quæ nequit ab illo die ab timore confiteri. Ita Vafquez q. 9. 1. art. 2. dub. 1. Suarez disp. 23. sect. 2. Aegidius disp. 7 dub. 9. Reginaldus lib. 5. c. 5. & Turrianus disp. 30. dub. 1. quia integritas confessionis mortaliū, instituta & precepta à Christo, non obligat pro tanto periculo, moriendo videlicet abque abolutione, nec pro eo requisita est à Christo ad valorem Sacramenti.

Conveniunt Secundo, quando Confessarius est in articulo mortis, & prudenter timetur eum non posse ante suam mortem omnia mortalia audire, posse penitentem ob rationem dictam illa peccata mortalia omittere, quæ timet non posse à Confessario auditri, si penitens ante suam mortem neque ab altero absolutionem expectare, ne scilicet penitens exponatur periculo moriendi absque absolutione. Addint Valquez & Turrianus, idem posse fieri, quando Confessarius prudenter timeret infestationem mobii periculosis, si in audiendo penitentem detineatur, quia credi non potest, confessionem integratam pro eo periculo præcipi à Christo, & ad valorem Sacrameti ab eo requiri. Quod si Confessarius adhuc cum tanto periculo detinere vult (vt laudabiliter potest) nequit penitens integratim confessionis omittere.

Tertio conuenient Doctores, idem posse fieri, quando sunt plures in periculo mortis constituti, ut in peste, aut in bello, aut naufragio, & prideterit merur, Confessarium non posse omnia mortalium cuiuslibet ante mortem aliquorum aut aliecius audire, ne scilicet aliquis eorum exponatur periculo moriendi absque abolutione: immo iuxta ea quæ diximus Difficultate ix. quando periculum imminentis altitudi non permittit, possumt omnes simul signo aliquo, ut genuflexione, significare se peccalle sic in communi, & de eo dolere, ut contingat, si Confessarius dicat, Omnes, qui volunt a peccatis absoluiri, genuflectant; & tunc etiam possunt.

possunt omnes simul absolvi à Confessario, dicente, *Ego vos absoluo à peccatis vestris*, &c.

Quarto conueniunt Doctores, pænitentem posse omittere confessionem alicuius mortalis, quando ex illius confessione prudenter timeret gravare aliquod damnum, quamvis solum corporale; & non tantum proprium, sed etiam Confessarij, aut alii personæ: quia præcepta positiva, quale est integratitatis, non obligant cum graui dilpendio; ac proinde integratitas confessionis cum tanto dispensatio non requiritur à Christo ad valorem Sacramenti. Quamvis in præsenti casu potius est diffrena confessio, quam mutilanda, si dilatione vietandum sit damnum, & dilatio fieri possit absque magno incommode; quia si nequit absque eo differri, potius est mutilanda quam differenda, vt si nequeat differri absque periculo moriendi sine abolitione, aut infamiae alicuius ponderis, aut priuationis magni fructus spiritualis, qua erit in eo, qui ob id desistit pro non paruo tempore à solita frequentia confessionis & Communionis.

Obligandum est, quoties ob aliquam causam ex dictis omittitur in confessione aliquid mortale, poterat, si cesseret causa, confitendum esse suo tempore mortale omissum.

DIFFICULTAS XI.

Vtrum circumstantia complicis, cuius explicatio necessaria est ad integratitatem confessionis, possit aliquando omitti.

Dificultas hæc tantum procedit, quando confessio tantum potest fieri Sacerdoti, qui ex explicatione complicis deueniet in notitiam illius, & nequit alii fieri, saltem absque magno incommode, quamvis solius dilationis notabiliter incommode, & quando ex explicatione complicis non imminet ipsi complici aliud detrimentum, quam infamatio apud ipsum Confessarium sub sigillo confessionis: quia si immineat aliud notabile, vt mors, vel notabilis infamatio extra confessionem, tunc circumstantia complicis tacenda est, quia cum graui detrimento tertia persona non est necessaria integratitas confessionis, nec sub præcepto. Et etiam procedit, quando explicatio complicis est apud Confessarium infamatio grauis: quia si, attentâ personali complicis, & artento peccato confessio, sit paruus momenti, non est tacenda, quia absque graui causa non est mutilanda confessio.

Marsilius, ergo in 4. quæst. 12. Viguerius cap. 16. §. 4. num. 17. Bafiez 22. q. 33. art. 8. dub. 8. Nauarrus cap. 7. num. 3. & Valentia disp. 7. i. 11. puncto 1. docent, pænitentem in casu dicto non solum non teneri explicare complicem, sed nec posse, quia quoties occurruunt duo præcepta, illud implendum est quod strictius obligat: in casu autem dicto occurruunt duo præcepta, nempe integratitatis confessionis, & non infamandi proximum, ex quibus hoc posterius, ut pote naturale, strictius obligat quam illud prius, ut pote positivum, quamvis diuinum; ergo in casu dicto tacendus est complex, ne infametur.

S. Thomas, Durandus, Paludanus, Valsquez, Suarez, Egidius, Turrianus.

disp. 30. dub. 2. docent, etiam in casu dicto explicandum esse complicem. Quod expressit Bernardus in Opusculo de formula honestæ vitæ, in fine,

Bernard.

dum ait: *De nullo finiſtre loquaris nisi in confessione;* & hoc, vbi non potes aliter peccatum tuum manifestare. Et merito: quia præceptum naturale non infamandi proximum non obliga absoluere & in omni cœnitu, sed tantum existentibus aut deficienibus aliquibus circumstantiis, quod etiam conuenit aliis non paucis præceptis naturalibus, adhuc præceptis non accipiendi alienum, immo & non occidendi: quia infamare proximum, & eius bona accipere, immo eum occidere, fieri possunt ex rationabili causa; res enim aliquando dergit crimina occulta testis, quando necessarium est ad infamandum testimoniū illius. Ergo si reuelatio & infamatio complicis est necessaria ad integratitatem confessionis, potest licet fieri. Antecedens patet. Consequientia autem probatur, quia ex una parte integratitas confessionis à Christo præcepta, & requirita ad valorem Sacramenti, est ex suo obiecto maioris momenti, quam non infamare proximum apud unum tantum Confessarium, & sub sigillo confessionis; & ex altera parte proximus sic infamandus, fuit socius & cooperans ad peccatum penitentis; ergo integratitas confessionis est causa fatis rationabilis, vt complex possit sic reuelari & infamari; ergo in casu dicto ob necessitate & præceptum integratitatis confessionis reuelandus est.

Addidimus, & ex altera parte proximus sic infamandus, fuit socius & cooperans ad peccatum penitentis; quia quando proximus infamandus ex confessione peccati, non fuit socius & cooperans ad peccatum, integratitas confessionis non est sufficiens & rationabilis causa ad infamandum illum, qui est nimis durum, eum, qui non fuit cooperans ad peccatum, graniter infamari ex confessione illius peccati. Ob quod filius, qui suam matrem viduam, quam inuenit ex præo concubitu grauidam, occidit, nequit adhuc in casu nostræ Dificultatis peccatum iniustitia contra prolem in utero existentem confiteri, ne concubitum matris reuelet, quia mater non est cooperata ad iniustitiam occisionis prolis.

Deinde addidimus in primo consequenti, ergo si reuelatio & infamatio complicis est necessaria ad integratitatem confessionis, potest licet fieri: quia quando infamatio complicis, auctalia damnificatio, non est per se necessaria ad integratitatem confessionis, sed aliunde per accidentem ex reuelatione complicis timetur, non est reuelandus complex: vt quando pænitens timet complicem reuelatum infamandum esse à Confessario apud alios, aut occidendum; quia tunc integratitas confessionis non censetur causa sufficiens infamandi complicem, cum ad integratitatem confessionis non sit per se necessaria infamatio complicis apud alios, nec occidio illius, quia sunt extrinsecæ confessioni, & ei per accidentem adueniunt.

Ad rationem ergo aduersariorum concedimus, præceptum integratitatis confessionis esse positivum, & præceptum non infamandi proximum esse naturale, & præceptum naturale, quamdiu perseveraret, strictius obligare quam positivum: nihilominus quia præceptum naturale non infamandi proximum complicem in casu dicto ob cursum præcepti potius non perseverat, sed cessat,

O non

non præcisè quia posituum sit fortius, sed quia positio præcepti positui integratatis confessionis est circumstantia & causa, & ratio sufficiens ut in fameretur proximus, & ut cesseret præceptum illud naturale.

*Vasquez.
Ægidius.*

Obscurandum tamen est, ut optimè Vasquez & Ægidius, quod quando ad reuelationem complicitis necessaria est fractio sigilli alicuius confessionis facta, tunc non est reuelandus complex, quia sigillum confessionis est multò maioris momenti, quam integratitas confessionis.

DIFFICULTAS XII.

Vtrum Sacramentum Pœnitentiae possit esse informe ex defectu integratatis confessionis.

*Paludan.
Sotus.
Caietanus.
Victoria.*

Paludanus in 4. dist. 17. q. 5. art. 3. Sotus d. 18. q. 3. art. 3. Caietanus v. Confessio condit. 10. & Victoria in Summa n. 160. docent, Sacramentum Pœnitentiae posse esse informe (id est validum, & absque effectu) ex defectu integratatis confessionis, quando scilicet in confessione omittitur peccatum mortale ex negligencia, aut ex ignorantia culpabili. Et in primis, quod tunc Sacramentum caret effectu, dubitari non potest, quia omission illa est mortal. Quod vero tunc sit validum (ac proinde non necessario repetendum) probatur, quia alias onus confessionis est nimis graue, durum, & rigidum, & laqueis iniiciendis expostum.

Medina. Medina vero Cod. de Confessione q. 23. de

Confessione dimidiata iteranda, Suarez disp. 3. q. 5. art. 3. dub. 1. Turrianus disp. 28. dub. 3. & Ochagavia Tract. 2. q. 31. do. cent. Sacramentum Pœnitentiae non posse esse informe ex defectu integratatis confessionis, sed in casu aduerfiorum etiam esse nullum (ac proinde necessario repetendum) & merito: quia integratitas confessionis, quae sufficit ad effectum Sacramenti Pœnitentiae, nempe integratitas formalis, id est confessio more humano & prudenti integrè facta, ac proinde absque negligencia culpabili, etiam est requisita ad valorem & essentiam Sacramenti Pœnitentiae, ut significatur in Tridentino scil. 14. c. 5. & can. 7.) quia sicut ad absolutionem, utpote sententiam, prærequitur essentialiter confessio, ita etiam ad illam, utpote sententiam iustam, prærequitur essentialiter confessio more humano & prudenti integræ, ac proinde facta absque negligencia culpabili saltem grauiter; ergo eo ipso, quod confessio, quantum est ex parte integratatis, sufficit ad valorem Sacramenti Pœnitentiae, eo ipso sufficit ad effectum illius, & consequenter nequit esse informe ex defectu integratatis confessionis.

Quod vero Sacramentum Pœnitentiae sit nullum, & consequenter sit necessario repetendum, quando confessio culpabili non fit integræ adhuc ex negligencia & ignorantia culpabili, non debet graue, durum, & rigidum conferri; quia emendare quod culpabili fuit omissum, non est censendum rigidum. Nihilominus quamdiu ratione cordata & prudenti non constat, aut prudenter non dubitatur confessionem fuisse culpabili mutilatam, non est necessario repetenda.

DISPUTATIO X.

De ministro Sacramenti Pœnitentiae.

DIFFICULTAS I.

Vtrum in extrema necessitate, Sacerdote deficiente, sit necessarium laico confiteri.

SUPONIMVS contra haereticos, in solis Sacerdotibus esse potestatem & iurisdictionem ad absoluendum à peccatis, ut traditio ipsa ostendit nobis, constans perpetuo Ecclesie ynu & praxi. Et definitum est ab Eugenio IV. in suo Decreto fidei, & à Tridentino scil. 14. cap. 6. & can. 10. & constat ex eo, quod illis solis conuenit dicta potestas & iurisdictione, quibus specialiter dicitur illud Ioan. 20. Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, &c. id autem solis Sacerdotibus in ipsum ordinatione dicitur.

Est tamen difficultas, An, quamvis in laico non sit potestas & iurisdictione ad absoluendum à peccatis, nihilominus in articulo mortis ipso, quamvis non potenti absoluere, sit necessariò facienda confessio, quando deficit Sacerdos.

*Magister.
S. Thomas.
Cyprianus.*

Magister in 4. dist. 17. art. 3. partem affirmatiuam tuerit, cui confentire videtur S. Thomas eadem distinctè quæst. 3. art. 3. quæst. 2. ad 1. & docere videatur Cyprianus lib. 3. Epistola 17. dum ait: Si quis oppressus infirmitate, non potuerit expe-

titare aduentum Sacerdotis, reconcilietur per Diaconum, facta prius confessione. & indicari videtur laobi 5. illis verbis, Confitemini alterutrum peccata vestra.

Bonaventura vero, Scotus, Durandus, Gabriel, Paludanus, & communiter Scholastici in 4. dist. 17. Sotus. Suarez disp. 24. Vasquez quæst. 93. art. 1. dub. 1. Turrianus. Ægidius disp. 8. dub. 1. & communiter Theologi Patridi partem negatiuam tradunt, & merito: quia id nec Sotus. est necessarium Iure aliquo Christi, quia confessio Vasquez. instituta & præcepta est à Christo tantum in ordine ab absolutionem à peccatis obrinendam; laicus autem numquam, nec in articulo mortis, potest ab illis absoluere, quamvis deficiat Sacerdos; nec Iure aliquo Ecclesiastico, quia Ecclesia numquam præcepit confessionem, nisi in ordine ad eundem finem ad quem Christus illam instituit & præcepit: ob humilitatem autem non est necessariò laico facienda, ut patet; imo nec licet ei fieri, si ex ea timeatur grauis aliqua infamia, & alias non apparent grauis aliqua necessitas aut utilitas consilij aut auxilij.

Cyprianus vero non loquitur de reconciliatione Sacramentali, sed de reconciliatione externa, qua publici penitentes in foro externo reconciliabantur cum Ecclesia. Et Iacobus autem non loquitur de confessione Sacramentali, sed de ea quæ sit ad capendum consilium; aut si loquitur